

R  
A-6629

7.

Kui minna waine muud ei tunne  
 Kui selget wigga hennesen;  
 Kui fit mo teo hukka lännu,  
 Et ei woi kitta minki man:  
 Sis tunne ma sest rõmuskust,  
 Et Jesus om täüs hallestust.

8.

Kik sündko ni, kui temma tahhap,  
 Kå om täüs hallestusfega.  
 Sa woip mo sõand waigistada,  
 Ei temma minno unneta;  
 Mul olgo rõõm ehl häddå tääl,  
 Sis loda hallestusse päääl.

9.

Se pohja wåle jä nüüd minna  
 Senni kui ella ilma päääl.  
 Mo tõ nink mõtte lårõq sinna  
 Ni kawwa kui ma ligu weel.  
 Kål iggawes mu laula sis:  
 Oh! hallestusse siwrius.

Ist zu drucken erlaubt worden.  
 Dorpat, den 29. Oktober 1813.

Lector v. Roth.

Nro. 3.

Ü t s J u t

kätte ma meeste waijel

ätte

Fange räise Soddamisse perräst.

16767

S. O. M.

O U R 2 1 1

Hebrealistille ram. pät. XII. w. 5. 6.

Minno poig, ärräärwago mitte alwasf Issanda  
karristamist, nink ärräämingo meelen nõrgasf,  
kui sa temmast nõheldat. Eest kedda Issand  
armastap, sedda karristap temma.



2/27851

RA - 6629

## Jakkap nink Märt.

Jakkap. Kuis kassi kääp Märt? Sinna ollet  
ikkes weel ni ärrääkamatu nink ärrääheititu?

Märt. Kuis sis! Kas sa näet, siin om  
fik minno lotus mahha lötu, minno nink minno  
naisse nink laste üllespidamime räisest ärrääpõr-  
rotetu! Ka hõlg om huffan! — Märane lo-  
tus jääp mulle ülle? Minna pea ommatõidega  
näija koolma, kui meije armolikko moisa wan-  
namba henda meije päle ei hällesta, nink meid  
tulleva süggiseni ei sõõta. — Minna waine!  
wilja nink rahha wõlg om mul ka massa! Nüüd  
om fik kaddanu!

Jakkap. Kik kaddanu! Märt? Kas se  
tawane Essa om ka ärrääkoolnu?

Märt. Minna ei tija, kuis sinna nida  
wõit kõnnelda. Minkaga saat sinna sen ajasta-  
jan omme lastid sõõma? Nink sinnul om weel  
ennamba, nink fik omma weel weikesse. — Kuis  
sinna ni rahholik woie olla? Kas sinnole tõist  
lotust wõis olla, kui mul om?

Jakkap. Minno lotust lõis minna heilä  
piiblivamatun, sen Jummalikkun towotussen  
(Hebrealistille ram. 13 pätükün 6 wersin): Min-  
na ei tahha sinno mitte ülle kää heit-  
ta, ei ka sinno mahha jätta. Nesinnaste  
sõnnu lätõima mul sõõmette. Kui minna nüüd  
se räise saddanisse perräst wäljan lätõs nink min-  
na omma nurme ni ärrääpõrrotetu lõis, tulliwä

nemina mulle jälle meelde. Minna ikki kül, ent minna ütli ka: Se Issand om andnu, se Issand om ärrävõtnu, Issanda nimme olgo kittedu.

Märt. Nink sinna wõis weel nida ütelda nink Issanda nimme kitta? Sedda ei ussu minna mitte.

Jakkap. Sinna tijat welli, et minna ei wõisi. Ent minna tunne omma Jummalat, kã minno wilja minno nurmest ärrävõt. Temma om minno Essa, kã minno armastap, nink kã minno ei woi mahha jätta. Temma om fige wõagewenne, nink jowwap kül minno nink minno lastid üllespidada nink sõta, ka se räise sadada missa perräst.

Märt. Oh Jakkap! Kui minna sedda ka wõis usku!

Jakkap. Mille mitte? Loe ennege Jummalat sõnnan, nink palle, sis saat sinna sedda kül uskma nink teeda sama, et Jummal neid mahha ei jätta, kumma temma päle lootwa. Ent Jummalat nink temma issalikko armo meije wasta oppime meije ennege piiblimatun tundma.

Märt. Se moisa tarre põis Jaan üttel nüüd hilja, et temma om mast Herräst olles kuulnu ütlemä: Meil es olles piiblimatust waja, Jummalat armo opma tundma. Se nurm, nee puu, päiw, ku nink tähe, olles se fige parremb ramar, nink läbbi innimenne wõis näcta, nink luggeda, kui wäega Jummal neid innimissi armastap.

Jakkap. Armas welle! Rae nink loe jo nüüd sinno nurmest, kun räisik sinno wilja nink

lotust om mahha lönu, mes om siin kirjotetu?

Märt. Siin saisap nink om kirjotetu: Jummal ei armastã neid innimessi mitte. Temma tahhap sedda waist Märt temma lastega laske nälja ärrãkoolda!

Jakkap. Essa näet, welle! ni pattap innimenne omma taiwatse Essa wasta, kã arm om, kui temma middäge tõist ommas piiblis teep, kui sedda pühha ramatut, kumba Jummalat Waim Proweetille nink Apostlille om sõamette andnu nink neid käsnu sedda kirjotada. Temma paad neide sõamin neid jummalikko sõnnu, nink nidade kirjotawa nemina sedda ramatut, kelle sissu meiji sedda teed Jummalat pole löwama. Sest ütlik kuluta minne ei olle eãle innimisse tahtmisest ette todu, enge Jummalat pühha innimisse omma kõnnelenu, pühha waimust ajetu. II. Petri ram. 1, 21. Kã nüüd figest sõamest ussup nink sedda teep, mes Jummalat piiblimatun kãssap tetta, se ei sa jõht ütinda sesunnatse ma pääl õnnis, rahholik nink täüs lotust ollema, enge ka surma perräst iggawes õnsas sama.

Märt. Ent kes woip nida ellada, kui piiblimatun saisap? Kui minna, ei olle kawwa, Semmeni päle, kaibsi neide kätte kumme Rublade perräst, kumbe temma mul wõlgo om, sis üttel mul meije Kerk - Essand: armas Märt, jätta sedda kaibust mahha, leppe ennambest sinno lähembaga armun ärrã nink wõtta neid kumme Rublad, kumba temma sinnole nüüd ängap anda nink kannata temnaga neide tõise kumme Rublade perräst tulle watse ajastagani,

Jummal saap sinno se eest õnnistama. — Minna wastuti, ei mitte, auwolik Kerk Essand, kui mul middäge ei olle, sis ei sa keage mul middäge kirkma, nink kui minna pea masma, mes minna wõlgo olle. sis ei kauna ka keäge minnoga. Patsemb werri, kui wessi.

Jakkap. Mink pole sis meije auwolik Kerk Essand sinno om mannisenu, se om Jummalä sönnä päle pohjardeta. Gest sääl saifap: Armasta omma lähhembat kui heuda essi. Mink meije õnnisteggija ütlet: olge armolikke, ni kui teije taiwane Essä armolikom. — Oh! armas welle, ka ennego kigest sõamest ni tahhap ellada, kui piiblivamatun saifap, se pallep ka hennele Jummalä käest joudo, nink säräst saatapse pühha Waim, kui üts Emma omma last. Temma saap temmale sedda möda ifs ennämb joudo andma, kui se temmale üts töomeel saap, henda parrandada, senni kui se temmale hõlpsas nink armas lät, temma sönnä nink kässude perrätetta. Ent mitto ei tahha sedda; nemma armastawa sedda ilma nink mes ilman om niwaega nink sedda pattu. Ent Essä arit ei olle neide sissen. Kik tahwa kül taiwa sisse tulla, ent nemma ei tahha mitte sedda teed käwwa, kumb taiwa pole saatap.

Märt. Minna sowwa ka kül taiwa sisse sada, kui minna surma pääle mötle. Ja, armas Jakkap, minna pea sinnole üllestunnistama, et minna sis pelglikkui lä, nink minna wõeta hennele ette, henda weel enne minno surma õigede ümbrekäanda.

Jakkap. Ent mink perräst ei tahha sinna

sedda mitte nüüd parhilla selsinnatsel sinno ajal tetta nink perrämõttelda, mes sinno henge rahhole tarwis tullep. Kas sinna tijat, et sinna sedda weel eddispeide wõit tetta? Sedda pikembält üts inniminne omma pattust ka andmisega wiwip, sedda rassaemb lät temma parrandamine, ehk wahhast saap se temmale wimate woiwatta. Enne kui sa haiges saat, sis allanda henda, nink kui pattu aig om, sis kána ümbre. (Säraki tarkusse ram. pät. 18, w. 23.) — Mes arwat sinna kül sinno sullasti Jacnist, ka ikkes kõrzin olli nink ni hirmsaste wand nink kiksuggusid rop-sõnnu kõnnel nink töistega riidlemissen nink pesmissen elli, kas temmal weel aig olli henda parrandada, kui temma haino-põningo päält mahha satte nink sedda meid ärrakoli?

Märt. Ah! se om kül töisi! — Kui minna minnewal käwvajal ülle jerwe saniga läts nink se ja minno al katski murs nink, minna jerwe sisse satti, nink minno hobben ärraup, sis tuus minna suust henge ohho. — Minna mötle nink pelgisi jo pörgutte minnema. Kik minno pattu, kumbe minna jo ammuke olli ärräunnetanu, nink neist es olle hoolnu tullawa minno filmi ette nink meelde. Oh Jummal! se olli üts hirmsus oht, kumba minna sis tuusi. Minna es mötle mitte omma naise nink laste päle, enge ennege pörgo päle! Jummal hoidko. — Minno säratse henge ohho eest minno surma wote pääl. —

Jakkap. Dppi se sisset sinno õnnisteggija armo tundma, Märt, temma es last sinno

mitte ärräuppoteta, enge lähhat sinnole innimissi, kumma sinno weest wälja tömbsiwa, nink and sinnole weel aiga, henda parrandada. Nüüd, Märk, tulle eggal pühhal päiwal päle launad minno mannu, sis tahhame meije töine töisega piiblramatun luggeda. — Sest nüüd, kui sinna ollet waises sanu, essa sinna mitte ennamb pühhal päiwal ni körzin istma nink joma, kui enemuste.

Märk. Oh! se saap nüüd ka kaut ollema! Ent siski ütlet mul, Jakkap, kus se kül pat wois olla, kui inniminne mõnd klasi wina ennamb wõttap nink sest romolikkus lät.

Jakkap. Ütle ennambest: nink sest joh-nus lät. Se om suur pat, nink Jummalast ärräkeeltn; sest ütset jobit ei sa Jummal rifikisse. Sinna woit jo sedda essi henneseft nink omnast ihhost ärräärwada, kui kahjolit liigjominne om. Kui sinna pühhal päiwal öddango-ni, nink wahhest. Ka kesk öfeni, ollet joonu, kuirasse saap sinnole sis eespäiwal tödd tetra? Sinno pä om haig, sinna ollet ütset öel innimenne nink többine. Kui nüüd jo sin ilman ütset särane petlik wõdm, kumba se liigjominne mõnin tunnin satap, mitto päiwil melepahhas nink többises teep, mes sinna arwat, es temma sinno peäs önnetos teggema iggaweese ello sissen, kui sinna se läbbi ei ütfinda sinno ihho, enge ka sinno henge ollet ärrähukkotanu?

Märk. Se om kül töisine! Ent siski näe minna, et töisi sedda weel tiggetam häst teggema minno. Panne tähhele, kui sinna linan lät, kuitno nemma sääl joma?

Jakkap. Töise päle ei pea sinna mitte se polest kaema, muido lät se ülle sinno omma heng hukkan. Sinna peat essi hennese eest Jum-mala kofto een ütset körd kostma. Nink kui sinna ka neid pattu ei te, kumbe sinna näet, töisist innimissist teggewat, siski ei olle sinna weel mitte pohhas pattust, ni kui sinna kül ollet tundnu, kui sinna winnewal kawatjal jerwe sissen fattit nink pea olles ärräupputetus sanu. Jum-mala sönnä ütlet nink tunnistap fikist innimis-sist: fik omma pattatse. —

Märk. Sis ollet sinna jo essi ka ütset pattane, Jakkap!

Jakkap. Ja wistist, minna olle pattane, nink se teep mul waega haiget! Ent minna tunne nink armasta ka omma önnisteggijat, keda se ärräleppitamine om meije pattu eest; nink minna weidle, temma läbbi diges nink parrandetus sada, et Jummal Temma perräst minnole tahhas armolik olla. Rae, Märk, sedda essa meije mitte tundma, kui meije piiblramat es olle. Temma kulutap meile Jesussist Kristus-sist, Jummal Pojast meije önnisteggijast algmisset ötsani nink peap Tedda meile ette Lun-nastajas; kedda Jummal meije ärräpästmissie perräst om lähhatanu, nink, ehk kül temma üttestite pattustes tija, siski meije eest pattust om tennu, kui pattast nuhhilnu, et meije saassem Jummal digussess temma sissen. (2. Korintil. päät. 5. w. 21.) — Kelle läbbi nink kelle perräst Jummal meid ni waega om armastanu, et Jum-mal tedda meije eest om ärräandnu, et fik, kum-ma temma sisse uskwa, hukka ei sa, enge igga-

weest ello sawa. — Kellest meile se armo oppus om sanu, nink keä meile sedda figetawwelikkumbat eenkojo om andnu kike hä nink Jumjala tahemisse teggemisse pole.

Märt. Sedda kif, nink paljo ennamb oppetap meid ka meije Kerk Essand. Ent, welle Jakkap, kui se Issand Jesus neid inimissi ni wäega armastap, nink perräst om temma heilä säräst suurt räise lähäcanu, nink minno üttes waises santis tennu?

Jakkap. Sedda saat sinna kül teeda sama, nink perräst temma sedda tekki, nink sis saat sinna näggema, et se ka selgest armust tulli. Se Issand Jesus tijap, et sinna henda enne ei sa mitte temma pole kaändma, senii kui sinna häädän ollet. Kui sinna nüüd Tedda allandlikkult, söamelikkult nink edemelelikkult pallet, et temma sinno nink sinno näst nink larsid es tahha laske nälja koolda, nink temma kulep sinno palwe — sest temmale ei olle middäke woimatta — sis saat sinna tedda ka nakkama armastada. Nink kui sinna tedda digede armastat, sis saat sinna ka neid pattu wihkama, sest et temma neid wihkap. Ja sinna saat ikma, kui sinna weel nõrguffest pattusisse sattat. Sis saat sinna tedda pallega temma pühha waimo perräst, et temma sinno juhhatas nink sinnole joudo aunas, kif pattu pakkema kui neid siugu. Nink sedda saap se õnnisteggija hääl meelel teggema, sest et temma tahhap, et kif peawa tõtte tund misselle tulema nink õnsas sama, nink sinno armastap.

Märt. Oh! armastap temma minno weel? Minno, keä minna ikkes ni wannu, joobnus

henda jo nink wõssi! Oh! welle, nüüd tulle minna tõtte tund misselle — minna olle ütse suur pattane! ütse ärräkaddonu nink ärräsunnitu iniminne, nink olle ärräteemnu, hukku minnema — kuis Jesus minno weel woip armastada? Ent siski wõis ui olla, sest temma om jo minno minnewal kawajal weest ärräpästnu, et minna wee sissen ärrä es uppe, nink temma om minno mittokõrd rässest nink kangest többeft awwitanu nink jälle terwes tennu nink üllespidanu ellon. — Se perräst peap temma minno weel armastama nink minno henge tahma arwäpasta, — Ja, welle, minna tahha hääl meel sinno piiblramatun luggeda, kui ennege temma sissen saisap, et se Issand Jesus minno armastap.

Jakkap. Ja, se saisap sääl mitman paigan, nink sinna wõit sedda sääl effi luggeda, et temma armust kige inimiste wasta om ärräkoolnu nink onma werd om ärräwallanu, et egga üttele nink ka mulle nink sinnole lotust wõis olla pattu andisandmisses.

Märt. Oh Jakkap sedda olle minna jo saggedaste kuulnu kolin nink kerku, ent se sõna ei olle mulle weel mitte kunnage ni sõameete lähnu, kui parhilla. Armas Jakkap, kui õnnis ollet sinna, et sul ütse piiblramat om, nink et sinna Jumjala sõna armastat nink prukit. Oh! et egga üttele inimisselle ütse piiblramat olles, nink et kiki ka sedda häste prukisse, sis saas ka eggäüts opma, õnsass sada.

Jakkap. Kas sinna ei olle kuulnu, et nüüd peawa paljo piibli marahwale trükkitus sama?

Peterburgi Linan omma se tarbis mitto suure nink ausa Herrä nink Prowat paljo rahha kokko pandnu; ja meije armoliine Keiser Essi om 25 tuhat Rublad andnu, nink saap eddispeide eggal ajastajal 10 tuhat Rublad se tarbis andma. Ka Rigan nink Tardo Linan nink kuura maal omma paljo Sara Kigest Saisustest nouwo kokko piddanu nink maswa eggal ajastajal rahha, et se eest Jummalä sönna lette nink ma keel peap trükkitus sama. Mötte essi, Jummal om wödrast rahwast, wödra ma sissen, kawwen siist, tol pool merre, ärrätanu, rahha sija lähätada, et siin meije ma keelen piiblrämatäid peawe trükkitus sama, nink et eggäuts odawa hinna eest Jummalä sönna wödis sada nink ne wäise sedda ilma!

Märt. Märväne ma esse om?

Jakkap. Anglima. Sääl omma paljo tuhanda innimisse, kumma meije Jssandat Jesust Kristust söamest armastawa. Nink fest et nemma teedwa, kui wäega temma henda römustap, kui kük pattatse iggawetsest surmast nink hukkatustest ärräpästetus sawa, sis ei holi nemma üttekest rahhast nink laswa se eest Jummalä sönna trükkida, minksissest kiki, ka ne wäise, woowa oppi tundma, pattu woimustest ärräpästetus nink Jummalä tatsis sada.

Märt. Jummal önnistago sedda ausa rahwast Anglima sissen. Jummal önnistago ässiärvä likkult meije armolikko Keisri nink kiki, kumma meije Jssandal Jesussel römo tahtwa tatta, ällirohkeste! Nink meije tahhame, kui eäle aig om, piiblin luggeda.

Jakkap. Ja, nink pallelda, et pühha waim meid tahhas oppetada, kük selgeste tunda nink moista nink häste se perrä tetta, mes meije loeme.

Märt. Lasse meid ka töiste eest Jummalat pallelda, et nemma issonewa nink jannonewa Jummalä sönna tundmisse perrä. — Ent Jakkap üttele mulle: Kas se wästne Testament, kumb nüüd wästseste saap trükkitus sama, ni muudmatta saap jäma, kui se, mes jo käen om.

Jakkap. Jummalä sönna man ei woi möddäge ümbre mudutetus sada. Jummal om ka ikkes omma sönna ülle walwanu, et temma mönne tuhanda ajastajase ni ajani muudmatta om jänu. Ne ausa Herrä, kumma neid piiblräma luid laswa trükkita, peawa ka kōrwaste se päle, et se man middäke ei pea mudutetus sama. Ent, armas welli, se wästne Testament om neist Ewangelistist nink Apostlist kreeka keelen kirjotetu nink 127 Ajastaja een makeele perrä ärrätölkatu. Se-stajast seni ajani om ka meije ma-keel essi paljo selgembäs lännu, nink sen wästsen Testamentin, kumb tallinan sen 1739 ajastajan om trükkitu, omma mönnen paikun ne sönna selgembäs ärrätölkatu, kui meije wästsen Testamentin Tarto-ma keelen saisap. Se perräst ei pea meije mitte sedda imma pannema ehk wahhest alwarte nürri-sema, enge paljo ennämbest henda römustama, kui meije sen wästsen Testamentin, kum nüüd meije ajal Tarto-ma-keelen saap trükkitus sama, siin nink sääl mönne sönna, kumbe polest trükkimissen nink ärrästölkmissen om essitus sanu, selgembide sönnuke läbbi same löidma trükkitu nink ärrätölketu olawat, ni kui sedda mul meije au-

wollik oppetaja, kae ka kowwaste se selge Jum-  
mala sonna pale peap nink temma perra op-  
petap, om arrafelletanu. Jummalala sonna om  
nink jaap siski ikkes muudmatta, nink Jum-  
mala waggi onnistusselle figille, kumma sedda  
kindura ussuga luggewa nink hoidwa, nink sed-  
da ennamb, sedda selgemb temma om arratol-  
kacu. — Nüüd tulle minnoga.

Märt. Jummal olgo kitteretu nink ten-  
natu! Minna lä nüüd minno nurmemant,  
kumb räisest om arrapörotetu, fergemba soame  
nink töise lotussoga arrä, kui minna tulli.  
Minna üttele nüüd ka: Jssand om andnu,  
Jssand om arrawötnu, Jssanda nimme olgo  
kitteretu! Jesus armastap minno, nink temma  
ei sa minno mitte mahha jätna. Temma om  
wägger, awwitama.

Jakkap. Palle ennege! Temma om üt-  
telnu: Matt. 7, 7. Pallege, sis saap taile  
sama antus: Otske, sis teije sade löidma:  
Kopputage, sis saap teil sama ülles awwatus.

Möllemba lauliwa arräminnen se wiisi per-  
rä: Kes Jummalac ni lassap. —

## 1.

Nüüd olle minna pohja löidnu,  
Mink pääl ma lotust pohjanda;  
Se om mo Jesus, ke om tulnu,  
Eäält, Jssast, sure armoga.  
Se pohhi ikkes kindmäs jaap,  
Kui ma nink taiwas hukka läap.

## 2.

Ea tenistus om pohjas pantu  
Neil, kummil onsusfest om hool.  
Ea armo-kae omma kaantu,  
Eiin fige pattarside pool.  
Ea halle südda kaep ka  
Eiin figi pale armoga.

## 3.

Ei sa nüüd meije hukka sama;  
Eest Jummal tahhap awwita.  
Poig tulli lunnastusses alla;  
Läts ülles, me eest pallemä.  
Ea allasi nüüd heikap meid,  
Et awwasem täl Sodamid.

## 4.

Oh! pohjata arm, kün fik pattu  
Nüüd omma neeltu iggawest'  
Mo hawa omma terwes tettü,  
Ei olle ennamb hukfutust.  
Eest Jesu werri löpmata  
Nüüd heikap: Essa hallesta!

## 5.

Se werre sisse tahha minna  
Nüüd ussun allawajoda.  
Kui pat mo tahhap hukka panna,  
Eis tahha sinna paggeda,  
Kust eggal ajal löwwama  
Suurt hallestust ilm löpmata.

## 6.

Se hallestus mul ikkes pässip,  
Eht luppep möido fik mo käest;  
Kui hädda ka its pale tükkip,  
Et arrawässi iknisset;  
Kui fik mu assi hukka läap  
Ea hallestus mul ikkes jaap.